

I Roskilde skater vi i regnvandsanlægget!

Klimasikring giver anledning til hovedbrud i mange kommuner, men takket været et godt samarbejde mellem forsyning og kommune har det i Roskilde resulteret i et banebrydende projekt.

Af | Signe Gudiksen, Roskilde Forsyning og Lise Hammershøj, Roskilde Kommune

Med den seneste aftale for kommunernes økonomi er der afsat 2,5 milliarder kroner til klimasikring i de danske kommuner. Roskilde har netop indviet et af verdens største kombinerede regnvandsanlæg og aktivitetsparker og håber, at projektet kan give inspiration rundt om i landet. Rabalder Parken i Roskildes nye kreative bydel Musicon opsamler regnvand, men er samtidig et kæmpe aktivitetsområde med blandt andet skaterfaciliteter, trampoliner og fitness-redskaber.

Tidligere industriområde

Da regnvandsafledningen i Roskildes nye bydel, Musicon, skulle planlægges var der en række grunde til at vælge overfladisk afvanding. For det første var der et politisk ønske om at bruge vandet som et kreativt element. For det andet var det afgørende med et fleksibelt system, der var robust overfor klimaforandringer. Og for det tredje skulle vi grave mindst muligt, fordi jorden på Musicon er forurennet efter et tidligere liv som både losseplads og betonvarefabrik.

Musicon skal udbygges over de næste 15 år til en kreativ bydel med boliger, virksomheder, butikker, boliger, uddannelse, koncertsteder, caféer og ikke mindst Danmarks kommende rockmuseum. Der er planer om 650 boliger og 2.000 nye arbejdspladser. Allerede i dag er der liv i området, som huser over 20 virksomheder, en række foreninger og kulturinstitutioner. Sidste år var der flere end 70 events i bydelen.

Kreative løsninger er god økonomi

Grundet en offensiv byplanstrategi var der et politisk ønske om at se regnvandsanlægget som en mulighed for at anlægge et spændende byrum i området på et tidligt tidspunkt. Takket være et kreativt samarbejde mellem forsyning, kommune og områdets aktører er det lykkedes at skabe et anlæg med både økonomiske fordele og rekreativ værdi. For det første ville vi have stået med et langt dyrere

projekt, hvis Musicon havde fået et traditionelt, nedgravet regnvandsanlæg. For det andet har vi fået rigtig meget for pengene til den rekreative del, fordi vi har bygget oven på det tekniske anlæg, der alligevel skulle anlægges. Og i stedet for at være et teknisk anlæg, der fratager Musicon plads, er det blevet et område, der giver bydelen aktiviteter og væresteder.

Den tekniske del

Anlægget på 40.000 m² består af et 445 meter langt kanalforløb, der munder ud i et kæmpe regnvandsbassin. Regnvandet ledes via kanalerne ned til bassinet, der er opdelt i tre mindre bassiner, der fyldes et efter et, når det regner kraftigt og vedvarende. Bassinerne tømmes ved hjælp af en pumpe. Regnvandet pumpes op i kloaksystemet og ledes herefter ud i Roskilde Fjord.

Det tre-delte bassin er klimasikret, hvilket betyder, at det er dimensioneret cirka 20 procent større, end det ville være blevet med den gamle dimensioneringspraksis. Forventningen er, at alle tre bassiner kun vil være helt fyldt hvert tiende år. Sø-bassinet har et dagligt vandvolumen på cirka 1.000 m³, men det samlede bassin kan indeholde i alt 23.000 m³ regnvand! Bassinerne alene dækker et areal på størrelse med en fodboldbane og kan rumme lige så meget vand som 10 svømmehaller!

Snake runs i vandkanaler

Umiddelbart lyder det ikke oplagt at skate i regnvandskanaler, men ifølge arkitekt og skater, Søren Nordal Enevoldsen fra Nordarch, som står bag en del af parkens rekreative elementer, er det slet ikke tosset:

- Faktisk giver det anlægget autenticitet. Oprindeligt opsøgte skatere netop regnvandskanaler for at finde gode steder, forklarer Søren Nordal Enevoldsen.

Det tre-delte bassin består af Søen - et bassin der er permanent fyldt med vand, Engen - et bassin, hvor der vokser engblomster og græs, og som kun fyldes, når det regner meget og Bowlen - et bassin udført i beton. Dette bassin vil kun sjældent blive vandfyldt og kun efter meget langvarig regn.

De såkaldte "snake runs" stammer fra USA, hvor skatere i mange år har kørt i udtørrede flodlejer, der snor sig gennem landskabet som slanger. I alt er 110 meter af den 445 meter lange kanal i Rabalder Parken udført i beton. Det har krævet hjælp fra amerikanske betonkonstruktører, der er fløjet til landet for at løse opgaven.

Bowl i regnvandsbassin

"Bowls" i beton er inspireret af den amerikanske skate-kultur fra 70'erne. Ved at forene det nødvendige regnvandsbassin og en bowl med indbyggede reposer udnytter vi et ellers (ofte) tomt regnvandsbassin til glæde for skatere og andre på hjul. I forbindelse med bowlen er der anlagt et fladere område – også i beton, der kan bruges som både scene og skate-element. Vi har indlagt strøm ved bassinet, så brugerne kan afholde f.eks. koncerter, DJ- og dansearrangementer.

Grønt område, oplevelsessti og vandtrappe

For at opnå bedre ressourcudnyttelse i området har vi genanvendt overskudsjord fra regnvandsbassiner og kanaler. Det er sket ved at forme jorden til bakker og volde. Kanalerne slynger sig gennem en del af bakkelandskabet, hvilket giver opholdsmuligheder på bakkerne og langs kanterne.

Langs den ene del af kanalen løber en sti med trampoliner, hængekøjer og fitnessredskaber, mens der ved bakkerne er grillpladser og hængeudsteder. Den store vandtrappe, designet af GHB, leder regnvandet flot ned til regnvandssøen.

Samarbejde

Roskilde Forsyning har haft ansvaret for den tekniske del af anlægget, mens Roskilde Kommune har stået for den rekreative del. Det

har krævet et tæt samarbejde at sikre, at anlæggets tekniske specifikationer blev overholdt, selv om kanal og regnvandsbassin ændrede form og design.

Roskildes børn og unge har taget godt imod parken, som siden åbningen i august har været et tilløbsstykke. På parkens facebook-side fik området følgende kommentar fra en skater: "Fuck, en sprød park"! Det tager vi som en kompliment!

Roskilde Kommune vinder Byplanprisen 2012

Roskilde vinder Byplanprisen 2012 for sin nytænkende byplanstrategi for Musicon, som senest har resulteret i Rabalder Parken, et af verdens første og største kombinerede regnvandsanlæg og aktivitetsparker.

Det er første gang, at Roskilde Kommune modtager Byplanprisen, som er uddelt hvert år siden 1996.

Borgmester Joy Mogensen er rigtig glad for anerkendelsen:

– Jeg ser prisen som et vigtigt skulderklap. Det er en blåstempling af den nytænkende måde, vi har valgt at udvikle Musicon på med Rabalder Parken som et flot eksempel.

Torben Jørgensen, formand for både Teknik- og Miljøudvalget i Roskilde Kommune og bestyrelsesformand i Roskilde Forsyning, er ligeledes rigtig godt tilfreds. – Det er meget positivt, at det utraditionelle og eksperimenterende bliver værdsat. Rabalder Parken er resultatet af et stærkt og kreativt samarbejde mellem kommune, forsyning og bydelens aktører og viser samtidig, at Roskilde også går foran, når det kommer til klimasikring, siger han.

Ud over Roskilde var København og Ikast-Brande nomineret til årets pris.

Byplanprisen uddeles hvert år til en kommune, en region eller en organisation, som har gjort en særlig indsats for at fremme gode og smukke bymiljøer og landskaber. Prisen er indstiftet af Dansk Byplanlaboratorium og Akademisk Arkitektforening.